

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
 กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
 Digital Era Leadership of School Administrators in the Muang Pak Mai
 Ngam Educational Quality and Standards Development Group under
 Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3

บุปผชาติ พายะโปะ¹ และ วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Buppachard Payjapoh¹ and Wiralpath Wongwatkasem²

Nakornratchasima College

Corresponding Author E-mail :6704030302053@nmc.ac.th,Wiralpath@nmc.ac.th

(Received: 14 January, 2026 ; Edit: 2 April, 2026; accepted: 2 April, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษากลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม ในปี การศึกษา 2568 จำนวน 118 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การ ทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหม งาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและราย ด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเป็นพลเมืองในยุค ดิจิทัลที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

Abstract

The objectives of this research were to study the level of digital era leadership of school administrators and to compare the digital era leadership of school administrators in the Muang Pak Mai Ngam Educational Quality and Standards Development Group under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3, classified by educational level and work experience. The samples consisted of 118 school administrators and teachers in schools under the Muang Pak Mai Ngam Educational Quality and Standards Development Group in the academic year 2025. The sample size was determined based on the Krejcie and Morgan table, and the samples were selected by stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with a 5-point rating scale. The index of item-objective congruence (IOC) ranged from 0.67 to 1.00, and the reliability coefficient of the entire questionnaire was 0.96. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The results of the research were as follows:

1. The overall level of digital era leadership of school administrators was at a high level.
2. The comparison of opinions on digital era leadership classified by educational level revealed no statistically significant differences overall and in each aspect, except for the aspect of professional excellence, which showed a statistically significant difference at the .05 level.
3. The comparison of opinions on digital era leadership classified by work experience indicated no statistically significant differences overall, except for the aspect of digital citizenship, which showed a statistically significant difference at the .05 level.

Keywords: Digital Era Leadership, School Administrators, Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกในปัจจุบันกำลังก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเฉพาะการก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของมนุษย์และการดำเนินงานของทุกภาคส่วน ยุคนี้ถูกระบุว่าเป็น ยุคดิจิทัลเปลี่ยนโลก หรือ The New Digital Age (Eric Schmidt & Jared Cohen, 2014) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนผ่านจากระบบอนาล็อกสู่ระบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ พร้อมทั้งเข้าสู่ยุคของระบบอัตโนมัติและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ การสื่อสารไร้พรมแดนที่ขับเคลื่อนผ่าน

เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้การเข้าถึงข้อมูลและทรัพยากรความรู้เป็นไปได้ทุกที่ทุกเวลา การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีดังกล่าวส่งผลต่อทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยที่จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในสังคมโลก (จิณณวัตร ปะโคทั้ง, 2561)

การขยายตัวของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างก้าวกระโดดได้นำไปสู่ปรากฏการณ์ “การปฏิวัติดิจิทัล” (Digital Revolution) ซึ่งทำให้โลกก้าวสู่ยุคไร้พรมแดน ข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรความรู้ถูกเชื่อมโยงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ดิจิทัล เช่น สมาร์ทโฟน แอปพลิเคชัน และสื่อสังคมออนไลน์ เทคโนโลยีเหล่านี้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ใหม่ ๆ และเป็นฐานสนับสนุนการพัฒนากระบวนการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555–2559) ได้เน้นย้ำความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพคนไทยให้สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตและปรับตัวให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาประเทศในระยะยาว ภาคการศึกษาจึงต้องเผชิญความท้าทายในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน โดยอาศัยความร่วมมือและบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากร นักวิชาการหลายท่านชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จของสถานศึกษามีความเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร (Chamchoy, 2017) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี รวมถึงต้องมีความพร้อมในการบริหารจัดการ การพัฒนาครู และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อรองรับผู้เรียนยุคใหม่

ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นแนวคิดที่อธิบายคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำที่สามารถขับเคลื่อนองค์กรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้นำลักษณะนี้ต้องมีวิสัยทัศน์ มองเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ภาวะผู้นำดิจิทัลยังรวมถึงความสามารถในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการคิดริเริ่มนวัตกรรม การแลกเปลี่ยนความรู้ และการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานของบุคลากรในองค์กร (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) หากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถด้านนี้อย่างเหมาะสม ก็จะช่วยให้กระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จินทนา แสนสุข, 2559) ปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในทุกด้านของการบริหารสถานศึกษา ตั้งแต่การบริหารวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การดูแลบุคลากร การบริหารกิจการนักเรียน ตลอดจนการประสานงานกับชุมชน ระบบสารสนเทศจึงเป็นหัวใจสำคัญในการช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ตัดสินใจ และติดตามงานได้อย่างเป็นระบบ (กรณีภูธร ตาแปง, 2563) การบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จในยุคนี้จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลสูง สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสร้างนวัตกรรมการบริหารและส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนและครูอย่างยั่งยืน

ด้วยความสำคัญดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงให้ความสนใจศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักกิ่งใหม่งาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 โดยมุ่งหวังที่จะได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การออกแบบแนวทางส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารให้สอดคล้องกับทิศทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และเพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาไปได้อย่างมีคุณภาพและมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารกลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตาม ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ปีการศึกษา 2568 รวมทั้งสิ้นจำนวน 161 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน กลุ่มพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ปี การศึกษา 2568 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครชีและมอร์แกน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่ง ชั้น จำนวน 118 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ซึ่งประกอบไปด้วย ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 จำนวน 5 ด้าน มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็น แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ประมาณค่าความคิดเห็นตาม แนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีตามกรอบมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (National Educational Technology Standards for Administrators: NETS-A) ของสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ (International Society for Technology in Education: ISTE) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)

3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถามมาจาก กษมา อุดทาเรือน (2566) ได้จำนวนแบบสอบถาม 30 ข้อ

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในกลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3

8. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.96

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาศรีนครราชสีมา เขต 3

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 118 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำคติจัตลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเครือข่ายเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานโดยใช้ค่า t – test (Independent sample)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์	4.30	0.34	มาก
2	ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล	2.98	0.40	ปานกลาง
3	ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	4.08	0.38	มาก
4	ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	3.00	0.48	ปานกลาง
5	ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	3.98	0.33	มาก
ภาพรวม		3.67	0.05	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.05) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= 0.34) รองลงมาคือ ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ($\bar{X} = 4.08$, S.D.= 0.38) ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.33) และด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.00$, S.D.= 0.48) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 2.98$, S.D.= 0.40)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์	4.32	0.34	4.30	0.36	0.309	0.758
2	ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล	2.95	0.38	3.02	0.43	-1.060	0.291
3	ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	4.02	0.36	4.16	0.38	-1.984*	0.05
4	ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	2.93	0.44	3.08	0.52	-1.603	0.112
5	ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	3.95	0.38	3.63	0.14	-1.116	0.267
ภาพรวม		3.63	0.14	3.71	0.17	-2.821	0.06

*p ≤ .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์	4.33	0.34	4.28	0.35	0.815	0.417
2	ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล	2.98	0.44	2.99	0.37	0.161	0.873
3	ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	4.11	0.38	4.06	0.37	0.731	0.466
4	ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	3.00	0.49	2.98	0.47	0.258	0.797
5	ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.05	0.31	3.91	0.34	2.246*	0.027
ภาพรวม		3.69	0.15	3.64	0.16	1.696	0.093

*p ≤ .05

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารกลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสามารถปรับใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัลในปัจจุบัน การที่คะแนนรวมอยู่ในระดับมากสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมของผู้บริหารในการเป็นผู้นำเชิงดิจิทัลที่สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาวางแผนเชิงกลยุทธ์ และขับเคลื่อนนโยบายด้านเทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านเทคโนโลยีในระดับที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถส่งเสริมบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนางานของตนเองได้ นอกจากนี้ยังแสดงถึงความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการข้อมูล การประสานงาน การใช้ระบบดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ และการเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม ผลที่พบยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ISTE (2009) ที่เน้นว่าผู้นำยุคดิจิทัลควรมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก และเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาองค์กร ซึ่งในบริบทของสถานศึกษาไทย การมีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลสูงถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อการ

ขับเคลื่อนโรงเรียนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การเรียนรู้ยุคใหม่ และความคาดหวังของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐธิดา พรพทุมชัยกิจ (2564) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า ภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญารัตน์ สุขแสน (2564) ที่ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านคิทธิลของผู้บริหารโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทยผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาภาวะผู้นำด้านคิทธิลของผู้บริหารโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากคือการมีวิสัยทัศน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคคิทธิล

2. ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลดังกล่าวสะท้อนว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีอาจมีมุมมองต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของผู้บริหารที่ละเอียดและซับซ้อนกว่ากลุ่มที่จบปริญญาตรี เนื่องจากผู้ที่ศึกษาต่อในระดับสูงมักผ่านการเรียนรู้เชิงลึก ได้รับประสบการณ์ทางวิชาชีพและองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการและเทคโนโลยีมากขึ้น จึงมีเกณฑ์หรือมาตรฐานในการประเมินประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหารที่เข้มข้นกว่าในทางตรงกันข้าม ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบในระดับปริญญาตรีอาจมีชุดประสบการณ์หรือกรอบความรู้เฉพาะด้านที่จำกัดกว่า จึงทำให้ระดับการรับรู้ต่อความสามารถของผู้บริหารโดยเฉพาะในประเด็นเชิงวิชาชีพแตกต่างจากกลุ่มที่มีวุฒิสูงกว่า อีกทั้ง ผู้ที่มีความรู้ระดับสูงกว่ามักให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มคุณภาพการทำงาน การตัดสินใจเชิงระบบ และบทบาทของผู้บริหารในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านคิทธิล ส่งผลให้สามารถแยกแยะคุณลักษณะการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพได้เด่นชัดกว่า จึงเกิดความแตกต่างเฉพาะด้านนี้เพียงด้านเดียว ข้อค้นพบนี้ยังสอดคล้องกับงานของรุจจารณ์ ลักษณะดี (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่าการจำแนกตามวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลอาจไม่ใช่ตัวกำหนดสำคัญต่อการรับรู้ภาวะผู้นำในภาพรวม แต่ลักษณะประสบการณ์ทางวิชาการและระดับการศึกษาที่สูงขึ้นอาจส่งผลให้การประเมินด้านความเป็นมืออาชีพมีความละเอียดมากกว่าในบางกรณี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวราพร สิ้นศิริ (2564) ได้ทำการวิจัย การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชนบทบุรีผลการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา สวยขุนทด และ พจน์ เจริญสันเทียะ (2567) ได้ทำการศึกษาระดับภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน พบว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ที่พบความแตกต่างเพียงด้านเดียว

3. ผลการวิเคราะห์พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเป็นพลเมืองในยุคคิทธิล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งกลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยและมาก มีการรับรู้บทบาทภาวะผู้นำในด้านวิสัยทัศน์ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้คิทธิล ความเป็นเลิศเชิงวิชาชีพ และการปรับปรุงงานอย่างเป็นระบบใน

ระดับที่คล้ายคลึงกัน แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกภาพของนโยบายด้านเทคโนโลยีและแนวปฏิบัติของผู้บริหารในกลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักไหมงาม ซึ่งอาจดำเนินการบริหารจัดการในรูปแบบที่มีมาตรฐานเดียวกัน ทำให้บุคลากรทุกช่วงอายุงานรับรู้ภาพรวมใกล้เคียงกัน ส่วนด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่พบความแตกต่างอาจอธิบายได้ว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์น้อยกว่า มักเติบโตมากับเทคโนโลยี (digital native) จึงคุ้นเคยกับสื่อออนไลน์ การใช้ข้อมูล การติดต่อสื่อสารดิจิทัล และมีความตระหนักเกี่ยวกับความปลอดภัยไซเบอร์และมารยาทออนไลน์มากกว่า ส่งผลให้มีการประเมินด้านนี้สูงกว่ากลุ่มประสบการณ์มาก ในขณะที่ผู้ที่ทำงานมานานอาจคุ้นชินกับระบบการทำงานแบบดั้งเดิม ทำให้ต้องใช้เวลาในการปรับตัวเข้ากับแนวปฏิบัติที่เน้นเทคโนโลยีมากขึ้น ส่งผลให้การประเมินความสามารถด้านพลเมืองดิจิทัลแตกต่างกัน ผลในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพิลา อำนาง (2566) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่าการจำแนกตามประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน งานวิจัยของ ณัฏฐิตา สงค์แก้ว (2565) จากการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ในภาพรวม พบว่า มีภาวะผู้นำดิจิทัลไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกร จันทะนาม (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนที่ประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมหรือพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการอบรมด้านภาวะผู้นำยุคดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหาร การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Literacy) และความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship) เพื่อให้ผู้บริหารมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ และนโยบายด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานดิจิทัลร่วมกันภายในสถานศึกษาโดยสนับสนุนการทำงานเป็นทีมผ่านเครื่องมือดิจิทัล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (Professional Learning Community: PLC) และการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อกระชับการสื่อสารภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ครูและบุคลากรมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีมากขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำของทักษะดิจิทัลระหว่างบุคลากร และสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีส่วนร่วมมากขึ้น

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ควรนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบาย เช่น นโยบายพัฒนาผู้นำดิจิทัล การอบรมทักษะดิจิทัลขั้นพื้นฐานและขั้นสูง การส่งเสริมความเป็นพลเมืองดิจิทัลของบุคลากรทุกระดับ และการกำหนดกรอบมาตรฐานภาวะผู้นำดิจิทัลในเขตพื้นที่เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวโน้มการศึกษายุคดิจิทัลและทิศทางการพัฒนาประเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเมืองปักษ์ใต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรณัญญ์ ตาแปง. (2563). บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สลอง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กัญญารัตน์ สุขแสน. (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย (ดุสิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จินตนา สวยขุนทด, & พจน์ เจริญสันเทียะ. (2566). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา : วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ณัฏฐณิชา พรหมชัยกิจ. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) : มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ณัฏฐิตา สงค์แก้ว. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ธนกร จันทะนาม. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8) : สุวีริยาสาส์น.
- พิมพ์ลา อานาจ. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รุจาภรณ์ ลักษณะดี. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) : มหาวิทยาลัยเกริก.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). ภาวะผู้นำดิจิทัลกับการบริหารสถานศึกษา : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- International Society for Technology in Education. (2009). *ISTE standards for administrators (NETS-A)*. ISTE.

- International Society for Technology in Education. (2009). *National educational technology standards for administrators (NETS-A)*. International Society for Technology in Education.
- Schmidt, E., & Cohen, J. (2014). *The new digital age: Reshaping the future of people, nations and business*. Alfred A. Knopf.